

***ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА АЙТОС
ЗА ПЕРИОДА
2014 – 2020 ГОДИНА***

ДЕКЕМВРИ 2014г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	стр. 4
2. СЪЩНОСТ И ОБХВАТ НА ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА	стр. 5
3. МЕТОДИКА	стр. 5
4. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЙТОС ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020Г.	стр. 6
5. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЙТОС ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020Г.	стр. 19
6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ПРЕПОРЪКИ	стр. 19

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ:

ЕС	- Европейски съюз
ЗООС	- Закон за опазване на околната среда
ЗРР	- Закон за регионалното развитие
МРР	- Министерство на регионалното развитие
МТСП	- Министерство на труда и социалната политика
НСОС	- Национална стратегия за опазване на околната среда
НСРР	- Национална стратегия за регионално развитие
ОПР	- Общински план за развитие
ОП	- Оперативна програма
ПЗРР	- Правилник на прилагане на Закона за регионалното развитие
ПУРБ	- Планове за управление на речните басейни
РИОВ	- Регионална инспекция по околната среда и водите
РЗС	- Регионална здравна служба
РПР	- Регионален план за развитие

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинските планове за развитие (ОПР) са елемент от йерархичната система от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие, регламентирани със Закона за регионалното развитие (ЗРР).

ОПР като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Съответствието на общинския план за развитие с изискванията, залегнали в стратегическите насоки и законодателството на Европейския съюз (ЕС) в областта на регионалната политика, се отнася до това, в каква степен плановият документ, разработен и прилаган на местно ниво, отразява общия европейски контекст на политиката за балансирано и устойчиво развитие на регионите и местните общности в ЕС.

В съответствие с чл. 32 от ЗРР, при разработването на Общински план за развитие задължително се извършва предварителна оценка със следните задължителни елементи:

- оценка за социално-икономическото въздействие на ОПР;
- екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

Разработването на стратегическия документ ОПР на Община Айтос за периода 2014 – 2020г. е от изключителна важност за постигане на устойчиво и балансирано развитие на местно ниво. Това налага изготвянето на предварителна оценка, която да подобри още на ранен етап бъдещото му ефективно и ефикасно изпълнение и да предостави информация за ефективността, както на лицата, вземащи решения, така и на всички заинтересовани лица. Предварителната оценка на социално-икономическото въздействие служи и като база за сравнение и дава ориентири за извършване на надеждна междинна и последваща оценка за резултатите от изпълнението на ОПР за периода 2014-2020 година.

При изготвяне на предварителната оценка се вземат предвид насоките за разработване на ОПР, визирани в Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022г.), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020г.), Областни стратегии за развитие (2014-2020г.) и Общински планове за развитие (2014-2020г.), одобрени от Министерството на регионалното развитие (МРР).

2. СЪЩНОСТ И ОБХВАТ НА ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА

Предварителната оценка е инструмент, чрез който се проследява външната и вътрешната съгласуваност на ОПР, въздействието на плана върху процесите на социално-икономическото развитие на общината, неговата ефективност, ефикасност, релевантност и устойчивост. Приносът на предварителната оценка към стратегическото планиране на местно ниво се състои в създаване на възможност за навременна реакция при установяване на допуснати неточности в създаването на ОПР и тяхното своевременно коригиране.

Специфичните цели, които предварителната оценка си поставя, са свързани с гарантиране на съгласуваност на заложените в плана приоритети и цели спрямо действащите планове на европейско, национално, регионално и местно ниво; адекватност на SWOT анализа спрямо резултатите от социално-икономическия анализ и заложените приоритети и цели; спазване на принципа на допълняемост на местните финансови ресурси, както и ефективността на общия финансов ресурс, предвиден в ОПР за осъществяване на целите, приоритетите, мерките, спазване на принципите за прозрачност, наблюдение, партньорство и осигуряване на информация и публичност; други.

В обхвата на предварителната оценка е прегледа на всички части от Общинския план за развитие на Община Айтос за периода 2014 – 2020г., включващи аналитична част, SWOT анализ, стратегия.

3. МЕТОДИКА

Разработването на планове и програми на общинско ниво изисква прилагане на системен подход, както и съгласуваност на общинския план с плановите документи на областно, регионално, национално и европейско ниво.

Предварителната оценка на Общинския план за развитие на Община Айтос за периода 2014 – 2020г. се базира на следните основни принципи:

- **Адекватност** - оценката изследва съответствието на постигнатите резултати с заявените нужди, очаквания, както и връзките с документите и политиките на общо Европейско ниво;
- **Релевантност** - или доколко стратегическата част на плана съответства на социално-икономическия анализ на общината и доколко са отчетени приоритетите за развитие на Община Айтос;
- **Ефикасност** - проследена е връзката и съответствието между планираните ресурси и очакваните резултати по цели и направления;
- **Ефективност** - анализът се концентрира върху оценка на приноса на приоритетните направления и цели за удовлетворяване на идентифицираните проблеми, очаквания и нужди;
- **Устойчивост на резултатите** - направена е преценка до каква степен целите и приоритетите, както и очакваните резултати ще допринесат за трайно въздействие в социално-икономическите и екологичен аспект.

При изготвяне на оценката са използвани следните методи:

- **Методът на изследване и проучване** – в процеса на изготвяне на предварителната оценка са проучени планови документи на областно, регионално и национално ниво, секторни стратегии, както и приоритетите и мерките на европейско равнище, които следва да бъдат отчетени при разработване на ОПР. Проучени и използвани са също така и нормативните изисквания – законови и подзаконовни нормативни актове, с които следва да бъде съобразен плана за развитие.
- **Методът на анализ** – това е основният метод, който е използван при изготвяне на предварителната оценка. Фокусът на оценката е поставен върху анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциал на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на Община Айтос.
- **Методът на сравнителния анализ и оценка на адекватността** – този метод е използван при оценката на съответствието за заложените приоритети в плана с целите и приоритетите на областно, регионално и национално равнище, както и за извършване на оценка на съответствието и обвързаността на SWOT анализа със социално-икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Община Айтос.
- **Оценка на реалистичността** – този подход е използван при оценка на реалистичността на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Айтос, както и реалистичността и адекватността на заложените ресурси.

4. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО - ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЙТОС ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020Г.

Общинският план за развитие на Община Айтос за периода 2014 – 2020 г. е разработен съгласно нормативните изисквания на ЗРР, Правилник за прилагане на ЗПП (ПЗРР), като са спазени и Методическите указания на МРР.

По отношение на заложената структура на Общинския план за развитие на Община Айтос за периода 2014 – 2020г., тя напълно съответства на нормативните изисквания за съдържание на този вид стратегически документи. ОПР включва съответно аналитична и стратегическа част.

Въвеждащата част описва същността на стратегическия документ. Включва описание на обхвата, целите, които плана следва да постигне; нормативно основание за изготвяне на плана; стратегическите документи на европейско, национално, регионално и местно ниво, съгласувани в плана; използваната методология и източниците на информация.

Аналитичната част на Общинския план за развитие на Община Айтос за периода 2014 – 2020г. се състои от:

- Анализ на икономическото и социалното развитие на общината, включително инфраструктурно и екологично състояние и на селищната мрежа и модели на урбанизация на територията.
- Анализ на силни и слаби страни, заплахи и възможности за развитие на Община Айтос (SWOT анализ).

В аналитичната част е изведен потенциала за бъдещо развитие на общината, съобразно финансовия и административния ѝ капацитет. Разгледани са проблемите и тенденциите, свързани с развитието на икономическата и социалната област, инфраструктурата, екологията и други, които да послужат като отправна точка за следващия програмен период.

В стратегическата част на ОПР на Община Айтос за периода 2014 – 2020г. са включени следните части:

- Мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптация към вече настъпили промени.
- Стратегия за развитието на ОПР, съдържащ визия, стратегически цели и приоритети за развитие на Община Айтос за периода 2014 - 2020г.
- Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на общинския план за развитие на Община Айтос за периода 2014-2020г.
- Индикатори за наблюдение и оценка на общинския план за развитие.
- Необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.
- Програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите.

Стратегическата част на ОПР на Община Айтос е логически свързана и между отделните ѝ елементи се отчита също логическа последователност и йерархична свързаност.

Извод: ОПР на Община Айтос за периода 2014 – 2020г. е обстоен, съответстващ на нормативните изисквания и насоки за разработването на този вид стратегически документ и е структуриран добре и логически. В него са включени всички задължителни части за този планов документ в съответствие с ППЗПП и Методическите указания на МРР.

4.1. Анализ на икономическото и социално развитие на Община Айтос

Направеният преглед на Анализа на икономическото и социално развитие на община Айтос показва, че частта е разработена подробно и изчерпателно, използвани са актуални данни и са изведени тенденции в развитието през

последните години.

В Анализа са представени следните точки, както следва:

1. Обща характеристика на общината

1.1. Географско положение, граници и големина

Включва географското положение, границите и територията на Община Айтос.

1.2. Природно-географска характеристика

Включва релеф, почви, климат, природни ресурси.

Извод: Тази част се характеризира със синтезиран вид и е обоснована с конкретни данни.

2. Демографска характеристика

2.1. Брой на населението

Включва брой, гъстота и движение на населението на Община Айтос.

2.2. Полова структура

Включва статистика и анализ на половата структура и относително по-големия дял на женското население в общината през годините.

2.3. Структура на населението по местоживееене

Включва статистика и анализ на структурата на населението в общината по местоживееене.

2.4. Възрастова структура на населението

Включва статистика за възрастовата структура на населението в Община Айтос през годините.

2.5. Трудоспособен контингент

Включва статистика и анализ във връзка с трудоспособния контингент на населението в общината.

2.6. Етническа структура на населението

Включва статистика на етническата структура на населението на Община Айтос.

2.7. Образователна структура на населението

Включва статистика на образователната структура на населението на Община Айтос.

2.8. Възпроизводство на населението

Включва статистика на раждаемостта, смъртността и естествения прираст на населението в Община Айтос.

2.9. Механично движение на населението

Включва статистика на механичното движение на населението в общината.

Извод: Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР. Демографските процеси са изследвани за периода след 2004 година, като се извеждат техните водещи характеристики и тенденции.

3. Състояние на местната икономика

3.1. Обща характеристика на икономиката

Включва анализ на най-големите източници на заетост и доходи на територията на Община Айтос.

3.2. Отраслова структура

Включва структура и анализ на видовете отрасли, както и таблица с част от предприятията на територията на Община Айтос.

3.2.1. Селско стопанство

Включва статистика за земеделските стопанства, използваната земеделска площ, земеделието и животновъдството на територията на Община Айтос.

3.2.2. Промисленост

Включва анализ на цялостното функциониране на промишлеността в общината.

3.2.3. Туризъм

Включва статистика на туристическите ресурси, основните туристически показатели и материално техническата база на територията на общината.

Извод: В рамките на точка 3 *Състояние на местната икономика* е изготвен анализ на основните сектори на икономиката – селско стопанство, промишленост, туризъм. Анализите се характеризират със синтезирано описание на сектора и неговото място в местната икономика, представени са ключови финансови показатели, потенциала и характерните тенденции и проблеми пред развитието на отделните сектори. Прави впечатление задълбоченото проучване и представяне на всички компоненти на състоянието

на местната икономика.

4. Социална сфера

4.1. Заетост и безработица

Включва представяне на заетостта и безработицата в община Айтос и по-конкретно: структура на населението на 15 и повече навършени години по икономическа активност и общини в област Бургас (2011г.); икономическа активност на населението по етнически групи, 2011 г. (брой); Структура на икономически неактивните лица на възраст 15 и повече години по общини в област Бургас (2011г.) и коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по общини в област Бургас (2011г.). Отчетено е съотношението между икономически активните и икономически неактивните лица - 54,2:45,8 и е направен изводът, че по този показател община Айтос има по-добра позиция спрямо средното отношение за Бургаска област. От останалите общини в областта само 2 (Бургас и Несебър) са с по висок дял на икономически активните лица.

4.2. Здравеопазване

Включва опис и представяне на здравните заведения в Община Айтос - 1 болнично заведение с ранг на многопрофилна болница за активно лечение с 5 отделения и 7 лечебни заведения за извънболнична помощ (1 медицински център и 6 самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории). Отчетено е, че в общината работят 11 аптеки, които осигуряват снабдяването на населението с необходимите лекарствени средства, а към системата на здравеопазването е и единствената в общината детска ясла с 25 места. В точката са обхванати основните проблеми в здравната мрежа на общината, а именно поддържането на материално-техническата база; осигуряването и задържането на специалисти с необходимите медицински специалности; намалението на броя на леглата в многопрофилната болница в общинския център – гр. Айтос през периода 2010 – 2012 г.; нуждата от подобряване на здравното обслужване на населението и по-ефективна спешна помощ, особено за по-отдалечените и трудно достъпни селски селища в общината; нуждата от повишаване качеството на дейностите, свързани със специализираната пред родилна и родилна медицинска помощ, както и поддържане на необходимия брой лекари-педиатри; необходимостта от разширяване на отделенията по педиатрия в болницата в гр. Айтос, което към момента е с капацитет 15 легла; необходимостта от проучвания за откриване на втора детска ясла в общината, която да покрие нуждите на част от по-големите селски селища; борбата със социално значимите заболявания, водещи до загуба на трудоспособност и повишаване на преждевременната смъртност при лицата в активна трудоспособна възраст.

4.3. Образование

Включва образователни заведения на територията на общината – брой и видове; брой детски заведения, брой преподаватели и брой учаци в Община Айтос по години 2010/2011, 2011/2012 и 2012/2013. Отчетена е необходимостта от повече квалифицирани кадри със средно образование и

възможност за разширяване дейността на професионалната гимназия или откриване на друг вид професионално училище.

4.4. Социални услуги

Включва специализираните заведения за социални услуги и техния капацитет, а именно: организиран домашен социален патронаж за 160 възрастни хора и лица с увреждания от гр. Айтос и съседните села; дом за възрастни хора с капацитет 32 легла; дневен център за деца и младежи с увреждания с капацитет за 15 нуждаещи се; дневен център за възрастни хора с увреждания с капацитет за 30 нуждаещи се; обществена трапезария в гр. Айтос с капацитет за 70 социално слаби лица.

4.5. Култура

Включва представяне на културните обекти - исторически, архитектурни и художествени паметници, читалища, както и на културните дейности организирани на територията на Община Айтос – просветителска дейност, ежегодните „Славееви празници“, посветени на фолклора и богатото творчество на композитора Филип Кутев; Общественият съвет по култура.

4.6. Спорт

Съдържа информация за материалната база за развитие на спортната дейност, включваща спортна зала „Аетос“, спортен комплекс „Крум Делчев“, зала за провеждане на тренировки по акробатика, мото писта и открит плувен басейн, спортните площадки към училищата, залите и уредите за спортна дейност. Включва данни за регистрирани 14 спортни клуба и спортовете, които се развиват, а именно футбол, акробатика, волейбол, лека атлетика, борба, мотоциклетизъм и др.

Извод: Тази част се характеризира с пълнота и изчерпателност на анализа. Социалната сфера на община Айтос е представена обстойно, информацията е подкрепена с данни, визуализирани в графики.

5. Културно наследство

Включва изчерпателен анализ на културното наследство в общината - недвижими културни ценности от категория с „национално значение“, които са от исторически, архитектурно-строителен, художествен и археологически вид и които са включени в Приложение № 1.

Направен е извод, че културното наследство е концентрирано в град Айтос и в югоизточната част на общината предимно в селата Пирне, Караново и Чукарка. Изброени са по-значимите архитектурни и археологически обекти, а именно: Етнографски комплекс „Генгер“ – Алея на старите занаяти; Църквата „Св. Димитър Солунски“ – ул. „Цар Освободител“ 22. – град Айтос; Джамията на Районно мюфтийство – Айтос, построена през 1435 г. – Площад „Пазарен“; Параклис-костница „Св. Димитър Солунски“, построен през 1902 г.; Възрожденска къща „Петър Станев“ – Градска музейна сбирка; Антично селище на запад от града, под височината Хисар; Могилен тракийски некропол на 3 км на север от града – местността „Балар чешма“. Подробния анализ съдържа

информация относно реализацията на стратегическите цели и приоритети, заложи в сферата на културното наследство, които се подпомагат по Оперативната програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. с приоритетна ос заложи в документа – Регионален туризъм, включваща „Консервация, опазване, популяризиране и развитие на природно културното наследство със специфични цели“: 1/ „Насърчаване на регионалния туризъм, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство“ и 2/ „Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в регионите“. В ОПР на Община Айтос е обърнато и специално внимание на интегрирането на културното и природното наследство в социално-икономическия живот на общността в община Айтос, което се подпомага от програмата на Европейската комисия „Creative Europe“ /„Творческа Европа“/. Друг финансов инструмент са подпрограмите „Подкрепа на европейските проекти за сътрудничество“, „Подкрепа на европейските платформи“, „Подкрепа на европейските мрежи“.

Извод: Анализът на културното наследство е обстоен и изчерпателен.

6. Техническа инфраструктура

6.1. Комуникационно-транспортна инфраструктура

Представена е информация за пътната инфраструктура на Община Айтос. Обърнато е внимание на близостта на най-голямото пристанище на Черно море и летище Бургас, което благоприятства осъществяването на транспортните връзки със страните от Черноморската зона и с Близкия Изток. Обхванати са основните статистически данни, че през територията на общината преминава първокласния път София-Бургас и третокласните Провадия (Варна) и Средец. Включена е и информация за жп линиите на територията на Общината. Подадена е информация за общата дължина на четвъртокласните пътища и републиканските пътища на България, както и за дължината на уличната мрежа в общинския център град Айтос. Направен е изводът, че състоянието на общинските пътища в района е задоволително към момента, но средствата за тяхното ремонтиране и поддръжка са недостатъчни. Подадена е информация за проектите за подобряване на пътната инфраструктура в Община Айтос, както и за одобрен проект за изграждането на четвъртокласен път с дължина 7,9 км. между с. Мъглен и с. Белодол (община Поморие), който ще съкрати разстоянието на Община Айтос до курортен комплекс Слънчев бряг с близо 30 км. Описани са проектните намерения на Общината за периода 2013-2023г., а именно: рехабилитация на път I-6 София-Бургас от км 458+500 до км 480+200; рехабилитация на път III-208 Провадия-Айтос от км 86+700 до км 94+200; рехабилитация на път III-539 Средец-Трояново-Айтос от км 35+300 до км 46+600. Включен е извод за значителни подобрения по отношение на уличната мрежа и уличното осветление на територията на Общината и ежегодните ремонти на уличните настилки в населените места.

6.2. Водоснабдяване и канализация

Включва основни водоизточници и качеството на водата в района на Община Айтос. Обърнато е внимание, че уличните водопроводни мрежи в селата Пирне, Съдиево, Тополица (нов квартал) и Малка поляна се нуждаят от

разширение и като цяло съществуващата водопроводна мрежа в населените места от общината е амортизирана. Само в някои участъци е извършена подмяна с полиетиленови тръби, но на територията на община Айтос водоснабдяването на населението е осигурено на 100%.

6.3. Канализационни мрежи

Подадена е информация за общата дължина на канализационната мрежа в общината. За селата Мъглен, Пирне, Караново, Тополница и Карагеоргиево канализацията е в процес на изграждане. В останалите населени места в общината липсва изградена канализация, като в преобладаващата част от случаите домакинствата ползват септични ями за отпадни води. В град Айтос има изградена канализационна система за събиране и отвеждане на отпадъчните води, но липсва ПСОВ. Направено е заключението, че през последните години се увеличава загубата на води, поради изтеклия амортизационен срок на тръбите и това налага извършването на ежегодни основни ремонтни дейности за отстраняването на аварии на водоснабдяването и канализацията на територията на Общината.

6.4. Енергийна мрежа

Включва електропроводи, източници на ел. енергия, електроснабдяване на Община Айтос - подстанции и електропроводи, проблеми и заключение.

6.5. Улично осветление

Включва информация за подмяната на всички улични осветителни тела с икономични – НЛВН (натриеви лампи високо налягане), както и на включването и изключването на осветителните тела чрез програмируеми часовници. Направен е извод за икономия на електроенергия в размер на близо 70%, на новите осветителни тела в сравнение с обикновените улични лампи.

6.6. Съобщителна инфраструктура

Включва комуникационна мрежа на Община Айтос, състояние на съобщителната инфраструктура на територията на община Айтос, общ брой на телефонните постове, абонати с достъп до интернет, покритие на мобилни оператори и мобилен интернет, както и достъп до кабелна телевизия на територията на Общината.

Извод: Анализът е пълен и изчерпателен и обхваща всички части на техническата инфраструктура.

7. Анализ на селищната мрежа и модели на урбанизация на територията

7.1. Териториално-урбанистична структура

7.1.1. Йерархична система от населени места

Съдържа информация за нивото на йерархичната система от градове – центрове и категорията на Общината, както и населението на град Айтос за

периода 2004 – 2012г.

7.1.2. Урбанизация и модели на устройство на територията

Включва анализ на процеса урбанизация и неговите етапи. Предоставена е информация за териториалната структура на Община Айтос, която според вида територия се дели на урбанизирана, земеделска, горска, защитени територии, нарушени територии за възстановени и друг вид територии /територия заета от води и водни обекти, територия на транспорта и територия за добив на полезни изкопаеми/. Анализирани са поставените приоритети в Националната програма за развитие "България 2020", както и на правилното използване на териториалните ресурси и природните дадености. Направени са изводи, че балансът на територията осигурява нормално функциониране на основните градски системи: обитаване, труд, комплексно обслужване, градска среда и транспорт, както и че междужилищното пространство в града не е добре оформено.

7.2. Жилищна осигуреност

7.2.1. Количество и възраст на жилищния фонд

Включва брой, вид и възраст на жилищните сгради на територията на Общината.

7.2.2. Конструкция на жилищен фонд

Съдържа информация за жилищните сгради по конструкция на сградата.

7.2.3. Етажност и стайност

Представени са данни за броят на жилищата, полезна площ, основни характеристики и статистика за обитаваните и необитаваните сгради на територията на общината.

Извод: Анализът на селищната мрежа и модели на урбанизация на територията е обстоен и изчерпателен.

8. Състояние на околната среда в община Айтос

8.1. Въздух

Включва оценка на качеството на атмосферния въздух и основните замърсители на въздуха в Община Айтос

8.2. Води

Включва информация за качеството и чистотата на водите в общината, както и за основните замърсители, които са идентифицирани от изследванията на РИЦОВ Бургас.

Подземни води (източници на замърсяване), Повърхностни води

(водоползване на повърхностни води и основни източници на замърсяване, Зониране, в зависимост от състоянието на повърхностните води), Питейни води (основни водоизточници).

8.3. Отпадъци

Включва информация за твърдите битови отпадъци (организация по сметосъбиране и сметоизвозване), капацитет на градското депо, както и включването на Общината в проекта “Регионално управление на отпадъците – Бургас” по програма ИСПА.

8.4. Защитени територии и Натура 2000

Включва информация за Защитени територии по смисъла на националното законодателство, както и защитени зони, включени в Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000.

Извод: Тази част се характеризира със синтезиран вид и е обоснована с конкретни данни.

9. Мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптация към вече настъпили промени

Включва конкретните мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптиране към вече настъпилите промени, за които община Айтос би могла да съдейства.

Извод: Анализът и мерките в тази глава са синтезирани и подробно анализирани.

10. Административен капацитет

Включва информация за структурата на Община Айтос, брой заети лица в Общинската администрация, материалната база на Общината и проекти по ОП „Административен капацитет”, изпълнени или в процес на изпълнение в периода 2007-2013г.

Извод: Анализът на административния капацитет е обстоен и изчерпателен.

11. SWOT анализ на община Айтос

Екипът е извършил оценка на влиянието на външните фактори, които се разглеждат като благоприятни възможности и потенциални заплахи за развитието на Община Айтос. Идентифицирани и оценени са и вътрешните фактори, разглеждани като силни и слаби страни на Общината. SWOT - анализът съответства и е обвързан със социално-икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината.

Извод: В съответствие с Методическите указания на МРР е извършен анализ на силните, слабите страни, възможностите и заплахите в развитието

на Община Айтос. Използван е задължителния и класически метод при разработване на подобен вид стратегически документи. Добре направеният анализ дава възможност лесно да бъдат идентифицирани необходимите мерки за запазване на силните страни и преодоляването на слабите, както и до голяма степен спомага впоследствие да се извърши и качествен избор на приоритети, цели и мерки в стратегическата част на плана. Представеният анализ в тази част е качествено разработен и дава добра основа за определяне на стратегическите насоки за бъдещото развитие на тези дейности, оказващи пряко влияние върху качеството на жизнената среда.

12. Визия, цели и приоритети за развитие на община Айтос за периода 2014-2020 г.

Визия за развитие

Стратегическата рамка за развитие на Община Айтос в периода 2014-2020г. започва с определяне на Визия за развитие, а именно:

Община Айтос – проспериращ общински център и привлекателно място за живот, инвестиции и бизнес, с висок стандарт на живот, съхранена природна, културна и околна среда.

Подробно са изброени целите и определените приоритетните области за бъдещи интервенции, които са насочени към: Осигуряването на необходимите възможности за привличане на инвестиционни ресурси и тяхната ефективна реализация в рамките на общината; развитие на модерна компактна индустрия и съвременен агробизнес, генериращи продукция с висока добавена стойност; подобряване на качеството на живот; усъвършенстване на съществуващата бизнес инфраструктура и изграждане на нова такава; използване на потенциала на агломерационният ареал за генериране на заетост; подобряване на околната среда; подобряване на административния капацитет на общинската администрация.

За постигането на всяка специфична цел са определени конкретни мерки.

Извод: Визията за развитие на Община Айтос е ясна и добре синтезирана.

13. Стратегически цели и приоритети

Стратегическата част на ОПР на Община Айтос определя общата рамка и насоките за регионално развитие на общината и е съобразена с целите и приоритетите на политиката за сближаване на ЕС през периода 2014-2020 г. както и с регламентите на Структурните фондове. Прилагането и изпълнението на залегналите в Общинския план цели и мерки ще гарантира значително увеличаване на равнището на социално-икономическо развитие на общината и доближаване до средните социално-икономически параметри на българските общини.

Съгласно Методическите указания на МРР Общинският план за развитие следва да интегрира в значителна степен стратегическата рамка на ЕС за икономическо, социално и териториално сближаване и регионално развитие

след 2013 г., основаващи се на общия стремеж за интелигентен икономически растеж чрез технологично обновление и иновации, развитие на знанията и уменията, устойчиво развитие на базата на използване на „зелени“ технологии и енергии и постигане на социална интеграция и социална включеност. Препоръчани са основни приоритетни области за отразяване целите и приоритетите на ЕС и целите на Стратегията „Европа 2020“ в областта на регионалната политика за следващия програмен период. Приоритетните области са съобразени и застъпени в стратегическата част:

Извод: Целите и приоритетите за развитие на Община Айтос за периода 2014-2020 г. са реалистични и приложими, наблюдава се интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели, също и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво.

14. Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на общинския план за развитие на община Айтос 2014-2020 г.

Компонентите на индикативната финансова таблица обхващат разпределението на необходимите финансови средства на ниво приоритетни оси и общия обем на планираните средства за тяхната реализация. Източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината са посочени.

Общият бюджет на ОПР на Община Айтос за периода 2014-2020г. е 75 452 000 лв.

Извод: Обемът и разпределението на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020г. са реалистично преценени и определени.

15. 1. Индикатори за наблюдение и оценка на общинския план за развитие.

В точката са описани индикаторите, които са систематизирани за всеки отделен приоритет. Индикатори са представени в табличен вид за всеки конкретен приоритет на Общината.

Извод: Определените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР на Община Айтос за периода 2014-2020 г. за ясно формулирани, уместни и достатъчни на брой. Информационното им осигуряване е надеждно.

15.2. Необходими действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана

В тази част от плана са определени:

- Системите за управление и контрол;
- Включва орган за управление на ОПР, подходи за реализиране на ОПР, отговорности на органа за управление.

- Мерките за консултиране на партньорите
- Мониторинг - наблюдение, оценка и актуализация на плана
- Включва функциите по наблюдение на плана,

Извод: Системата за наблюдение, оценка, контрол и актуализация на ОПР, която предстои да бъде изградена и поддържана, е надеждна, обхваща необходимите звена, действия и механизми и ще позволи ефективното наблюдение и изпълнение на ОПР на Община Айтос 2014-2020г.

16. Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност

Тази част от плана включва:

- необходимите предпоставки за успешно включване на всички заинтересовани страни,
- етапи на процеса, а именно *информирание, консултиране, вземане на съвместни решения, изпълнение на решенията (съвместни действия), наблюдение и оценка на изпълнението;*
- подходи за вземане на съвместни решения - кръгла маса, обществен форум, конференция на бъдещето, планиране с участие;
- принципи и правила за работа в процеса на включване на гражданите и прилагане на принципа на партньорството;
- информация и публичност

Извод: Заинтересованите страни и партньорите на Община Айтос участват активно в процеса на разработване на ОПР 2014-2020г. Описани са механизми и за тяхното участие при изпълнението на плана. Планирани са дейности за информационно осигуряване и публичност на ОПР.

17. Програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите.

Програмата за реализация на Общинския план за развитие на Община Айтос за периода 2014-2020 е съставена в табличен вид, като за постигането на всяка стратегическа цел, приоритет и специфична цел са определени конкретни дейности. Описанието на дейностите включва наименование, източник на финансиране и срок на изпълнение.

Извод: Програмата за реализация е много изчерпателно изготвена. Планираните дейности са съобразени с мерките и специфичните цели, заложи в стратегическата рамка. Тяхното изпълнение ще допринесе за изпълнението на приоритетите и стратегическите цели на ОПР на Община

Айтос за периода 2014-2020г. Програмата за реализация е разработена в съответствие с Методическите указания на МРР.

5. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЙТОС ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020Г.

Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена в плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

Националната стратегия за развитие на околната среда (НСОС) 2009 – 2018г. дефинира основните проблеми и предизвикателства, с които България следва да се справи в сферата на околната среда и устойчивото развитие през целевото десетилетие.

Във връзка с изискванията на Закона за опазване на околната среда и на Закона за биологичното разнообразие, както и предвид разпоредбите на чл.32 от ЗРР, Община Айтос е внесла в РИОСВ-Бургас Искане за преценяване на необходимостта от Екологична оценка (ЕО) съгласно чл.8, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Уведомление за план/програма, съгласно изискванията на чл.10, ал.2, т.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони с вх. № 8301/27.11.2014 год.

С писмо с Изх. № 8301 от 12.01.2015г. на И.Д. Директора на РИОСВ - Бургас, във връзка с внесената от Община Айтос информация съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО) и чл. 10 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС), Община Айтос е уведомена за следното:

- **По отношение на нормативната уредба по екологична оценка:**

Представената информация по чл. 8 от Наредбата за ЕО е непълна и недостатъчна за произнасяне от страна на РИОСВ-Бургас е решение по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка за ОПР на Община Айтос за 2014-2020г.

В тази връзка на основание чл. 12, ал. 2 от Наредба за ЕО е даден срок до 27.03.2015г. да се допълни внесената от Община Айтос информация за следното:

- да се представи информация в части "Атмосферен въздух", "Почви", както и информация за излъчването на шум в околната среда;
- в разработката са представени само констатации в част "Отпадъчни води". Следва да се представят конкретни мерки, съобразени със заложената програма от мерки към ПУРБ;
- да се отстранят неточностите в плана в част "Отпадъци" - информацията за сметищата и извозването на отпадъците не е коректна;

- в приоритет 2-2-3 няма заложено нищо конкретно, а само 100 000 лв. с ДДС, които са за срок до 2020г. Депото трябва да се закрие до 2018-2019г. и се очаква цената да бъде няколкократно по-висока. Следва да се прецизира информацията.

- **По отношение на изискванията на Наредба за ОС:**

На територията на Община Айтос попадат следните защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- защитена зона BG 0000119 "Трите братя" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета с РМС № 122/02.03.2007г. (ДВ бр. 21/09.03.2007г.);
- защитена зона BG 0000151 "Айтоска планина" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета с РМС № 122/02.03.2007г. (ДВ бр. 21/09.03.2007г.);
- защитена зона BG 0000393 "Екокоридор Камчия-Емине" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета с РМС № 661/16.10.2007г. (ДВ бр. 85/2007г.).

Попадат и следните защитени територии по смисъла на Закона за защитени територии (ЗЗТ):

- Защитена местност "Хисаря", Заповед № РД-1007/04.08.2003г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 81 от 2003г.);
- Природна забележителност "Естествено находище на бодливо сграбиче", Заповед № РД-1799/30.06.1972г. на Министъра на горите и опазване на природната среда МГОПС, изменена със Заповед № 545/01/07.1983г. на Комитет по опазване на природната среда (КОПС) при МС;
- Природна забележителност "Трите братя", Заповед № РД-1799/30.06.1972г. на Министъра на горите и опазване на природната среда МГОПС;
- Природна забележителност "Айтоска кория", Заповед № РД-1799/30.06.1972г. (ДВ бр. 59 от 1972г.) на Министъра на горите и опазване на природната среда.

Представената информация е приета като Уведомление на компетентния орган по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС.

След прегледа на представената информация относно намерението на възложителя е изразено становище, че приложената информация е достатъчна за извършване на преценяване за вероятната степен на отрицателно въздействие.

За произнасянето на РИОСВ - Бургас за плана е необходимо да се допълни представената документация в указания срок.

Към писмото на И.Д. Директора на РИОСВ - Бургас е приложено следното становище с Изх. № 05-10-203 (2) от 11.12.2014г. на Директора на Басейнова инспекция за Черноморски район - Варна:

- **По отношение на ПУРБ за Черноморски район:**

При съобразяване и изпълнение на заложените в ПУРБ мерки, реализирането на Общинския план за развитие на Община Айтос е **допустимо**, спрямо целите за постигане на добро състояние, при условие, че няма допълнително качествено и количествено влошаване на състоянието на водните тела и при спазване на изискванията на Закона за водите.

- **По отношение на изискванията на Закона за водите:**

- Територията на Община Айтос попада в границите на 6 бр. действащи Заповеди за учредяване на СОЗ, издадени от Директора на БДЧР - Варна и в 3 бр. СОЗ на минерални водоизточници (Б-20 и Б-88 Съдиево, Б-135 с. Поляново), за които има издадени Заповеди на Министъра на ОСВ.
- В териториалният обхват на Община Айтос попадат два района със значителен потенциален риск от наводнения, както следва: BG_2APSF_02 "Айтоска - Айтос" и BG2_APSFR_SE_06 "Съдиевска - Съдиево", като същите са определени съответно с висока и средна степен на риск от наводнения.

Конкретното инвестиционна намерение може да се реализира при следните условия, предвид изискванията на Закона за водите:

1. Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения в поясите на СОЗ, описани в приложение № 2 към чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3/16.10.2000г. на МОСВ, МРРБ и МЗ (ДВ бр. 88/2000г.)
2. Разработването на Общинския план за развитие на Община Айтос следва да се съобрази със забраните на чл. 146 от ЗВ за застрояване в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения.
3. При реализиране на ИН да се вземат предвид изискванията на чл. 143, ал. 1 от ЗВ, съгласно които за защита на вредното въздействие на водите не се допускат дейности, с които се нарушава естественото състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици.
4. Да се обърне внимание на водните обекти и изискванията на чл. 44 и чл. 46 от Закона за водите в случай на водоземане и/или ползване на воден обект.
5. При изготвянето на плана следва да се спазват изискванията на чл. 149, ал. 2 от Закона за водите за обвързаност на ПУРД с териториално устройствените планове в обхвата на съответното териториално ниво.

- **Информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло, които трябва да бъдат взети предвид при последващата процедура по глава шеста от ЗООС**

За отвеждане и пречистване на отпадъчните води на територията на Община Айтос в процес на проектиране и изграждане са:

- Канализационна система на гр. Айтос с разрешително № 23140035/17.09.2014г., издадено от Директора на БДЧР - Варна, за

- ползване на повърхностен обект "Аланско дeре" с цел заустване;
- Канализационна система на с. Съдиево с разрешително № 23710054/30.09.2009г., издадено от Директора на БДЧР - Варна за ползване на повърхностен воден обект "дере" с цел заустване;
- Канализационна система на с. Пирне с разрешително № 23710053/30.09.2009г., издадено от Директора на БДЧР - Варна за ползване на повърхностен воден обект "дере" с цел заустване и Разрешение за изменение № 1321/02.04.2014г.

6. ЗАКЛЮЧЕНИ И ПРЕПОРЪКИ

Общото заключение от Предварителната оценка на Общинския план за развитие на Община Айтос за периода 2014-2020г. е, че документът е разработен в съответствие с нормативната база и по-конкретно Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методическите указания за разработване на Общински планове за развитие на МПП и при отчитане на изискванията към подобни разработки.

ОПР на Община Айтос отговаря на принципите и целите на националната политика в областта на регионалното развитие, както и на основните изисквания на европейската регионална политика.

Общото впечатление от представения за оценяване ОПР е, че документът е подробно и задълбочено разработен. Аналитичната част е подкрепена с множество изясняващи приложения. Използвани са статистически данни и са проследени различни периоди.

Изводите и тенденциите, изведени в социално-икономическия анализ и SWOT-анализа са реалистични и адекватни и впоследствие трансформирани в цели и приоритети за местно развитие.

Във връзка с извършената предварителна оценка на ОПР на Община Айтос за 2014 – 2020г., оценителят дефинира слените конкретни изводи:

- ✓ Общата структура за изготвяне на анализ за икономическото и социално развитие е спазена;
- ✓ SWOT – анализът съответства на анализа на икономическото и социалното развитие и приложената стратегическа рамка;
- ✓ Стратегическата част на ОПР е структурирана ясно и в съответствие с изискванията на европейските, националните, регионалните и областните стратегически документи;
- ✓ ОПР на Община Айтос е хармонизиран с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014 – 2020г.;
- ✓ Визията е завършена в смислово отношение и кореспондира със стратегическата рамка;
- ✓ Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с

предвидените проекти за изпълнение, от което може да се съди и за ефективността и ефикасността за постигане на целите;

- ✓ В индикативната финансова таблица е спазен принципа за съфинансиране и допълняемост между местните ресурси, държавния бюджет и фондовете на ЕС;
- ✓ Системата от индикатори включва ясни, уместни и достатъчен брой индикатори, което ще позволи да се изготви качествена междинна и последваща оценка на плана;
- ✓ Успешното изпълнение на ОПР би довело до икономически ръст и подобряване на качеството на живот в Общината;
- ✓ Спазени са принципите за информираност и публичност в процесите на планиране и програмиране на местно ниво.

С оглед подобряването качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа, оценителят има следните препоръки:

- ✓ ОПР да се съгласува с Оперативните програми за новия програмен период 2014 – 2020г. и при необходимост да се актуализира;
- ✓ Да се създаден специална мониторингова група за наблюдение на ОПР с участие на всички заинтересовани страни, която да спомогне за текущото проследяване на изпълнението;
- ✓ По преценка на Община Айтос да се изведат няколко ключови индикатора, по които да се следи ежегодно напредъка в изпълнението на ОПР, включително и от мониторинговата група.
- ✓ Да се спазят препоръките и да се направят необходимите корекции и допълнения в ОПР, дадени с писмо с Изх. № 8301 от 12.01.2015г. на И.Д. Директора на РИОСВ - Бургас, във връзка с внесената информация съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и чл. 10 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.